

ארגון ותכנות המחשב

תרגיל 1 - חלק יבש

המתרגל האחראי על התרגיל: תומר כץ.

שאלות על התרגיל – ב- Piazza בלבד.

הוראות הגשה:

- ההגשה בזוגות.
- על כל יום איחור או חלק ממנו, שאינו באישור מראש, יורדו 5 נקודות.
 - ניתן לאחר ב-3 ימים לכל היותר.
- הגשות באיחור יתבצעו דרך אתר הקורס.
- לכל שאלה יש לרשום את התשובה במקום המיועד לכך.
- יש לענות על גבי טופס התרגיל ולהגיש אותו באתר הקורס כקובץ PDF.
 - ניתן להקליד את התשובות במסמך ה-WORD, או לכתוב אותן על גבי גרסת ה-PDF בעזרת הטאבלט החביב עליכן. העיקר להגיש בסופו של דבר קובץ PDF לבדיקה, בכתב ברור וקריא.
- תיקונים בקובץ ממורקרים.

מגישים:

אנטוני סלבין

נועם גולדשטיין

שאלה 1 – מעקב אחר פקודות:

לפניכם קטע קוד. נתון כי הכתובת של תחילת **data section** היא **0xDEADBEEF**. עליכם לעקוב אחר הפקודות ולרשום תוכן של נתון מבוקש במקומות שמבקשים מכם (בערכי הקסדצימלי).
אם הפקודה לא חוקית בשלב מסוים, יש לרשום **X** במקום שצריך להשלים, ולהתייחס כאילו הפקודה מעולם לא נרשמה. בנוסף, במקומו מה הבעיה בפקודה.

```
.global _start
```

```
.section .data
```

```
arr: .short 6, 0xEA, 0x22, 0x4B1D, 0b1010
```

```
buff: .fill 10, 2, 0x42
```

```
id: .long 0x19283746
```

```
key: .quad 0x0406282309052021
```

```
.section .bss
```

```
.lcomm a, 8
```

```
.lcomm b, 4
```

```
.lcomm c, 10
```

```
.section .text
```

```
_start:
```

```
  xor %rcx, %rcx
```

```
  movl $0x5432, %ebx
```

```
  movb $4, %bl
```

ערך rbx: 0x5404

```
  xor %rax, %rax
```

```
  xor %rsi, %rsi
```

```
  add b, %rax, %rbx
```

ערך rbx: X – add מקבל רק 2 ארגומנטים

```
  lea 4(arr), %rbx
```

ערך rbx: X – שיטת מיעון לא תקינה. בתוך הסוגריים יכול להיות רק רגיסטר ולא לייבל.

```
  lea (buff), %rbx
```

```
  movb 4(%rbx), %al
```

ערך rax: 0x42

```
  movb 7(%rbx), %al
```

ערך rax: 0

```
  lea (arr), %rbx
```

```
  mov %bh, %al
```

```
  xor %al, %sil
```

```
  shr $5, %rsi
```

ערך rsi: 0x5

```
  movw -4(%rbx, %rsi, 2), %dx
```

ערך dx: 0x4B1D

```
  shl $1, %rsi
```

```
  movb $0x68, b
```

```
  addb (%rbx, %rsi, 2), b
```

ערך הבית b (הבית שם מהווה פניה אליו): X – אי אפשר לגשת לזיכרון פעמיים בפקודה אחת.

השאלה ממשיכה בעמוד הבא

```
mov $0xFFFF00, %rax
shr $8, %rax
inc %ax
```

ערך rax: 0

```
movw arr+3, %ax
ror $2, %ax
```

ערך rax: 0x880

```
xor %ax, %ax
incb %ax
```

ערך rax: X – מנסים להגדיל מילה עם פקודה שמיועדת לבית

```
mov $a, %rcx
lea key, %rbx
movq (%rbx), %rbx
mov $0x40, %si
dec %rcx
movl %ebx, 2(%rcx)
```

ערך הבית 4+a (הבית ש- 4+a מהווה פניה אליו): 0x09

```
movb $78, b
```

ערך הבית ב (הבית ש- מהווה פניה אליו): 0x4E

```
movq $arr, b
```

ערך הבית ב (הבית ש- מהווה פניה אליו): 0xEF

```
movswq (b), %rdx
```

ערך rdx: 0xFFFF FFFF FFFF BEEF

```
mov $0xAAAA, %ax
cwd
```

ערך rdx: 0xFFFF FFFF FFFF FFFF

```
movw $-0x9F, a
idivw a
```

ערך eax: 0x89

ערך edx: 0xFFFF FFC1

```
movq $0x123, (b)
imul $3, b, %rdx
```

ערך rax: 0x89

ערך rdx: 0x369

```
xor %rax, %rax
mov $0xfc, %ax
mov $4, %b1
mov $015, %rdx
imulb %b1
```

```
leaq $0x40FE67, %rdx
```


ערך al: 0xF0

ערך dl: 0xD

ערך rdx: X – immediates don't have effective addresses

שאלה 2 – תרגום מ C לאסמבלי:

לפניכם קטעי קוד בשפת C עליכם לתרגם כל קטע בשפת C לאסמבלי על ידי השלמת המקומות שמסומנים בקו. אם כל השורה מסומנת בקו עליכם להשלים את השורה בכל דרך שתמצאו, אך עם פקודה אחת בלבד! בתאים עם כמה שורות קוד חייבים למלא את כולן.

נתון ש-a ו-b הוגדרו כ int וכל הרגיסטרים מאותחלים ל-0. מותר לכם להשתמש בכל רגיסטר עזר שתמצאו.

מומלץ לעבור על "אופטימיזציה אריתמטית" מתרגול 2, ולראות דוגמאות לפני המעבר על השאלה.

הערה 1: בשורה הרביעית הרווח אחרי "lea ..." אינו טעות. אין להשלים שם ערך. זהו רמז (וחלק מהסינטקס).

הערה 2: נזכיר כי '~' בשפת C היא הפעולה not.

על מנת למנוע בלבול מסופקת לכם **דוגמה** בשורה הראשונה:

קוד בשפת C	קוד אסמבלי
a += b;	movl b, %eax addl %eax, a
a = a / 16;	sarl \$4, a
a = 3*a;	movl a, %eax leal (%eax, %eax, 2), %eax mov %eax, a
b = b*8;	movl b, %ebx leal (, %ebx, 8), %ebx mov %ebx, b
if (a >= 0) b = 0; else b = -1;	movl a, %eax cdq movl %edx, b
a = b*2 - 24 + a;	movl a, %eax movl b, %ebx leal -24(%eax, %ebx, 2), %eax mov %eax, a
a--	decl a
a = ~(1<<16)	mov \$0x10000, %eax xorl \$-1, %eax mov %eax, a
a = a*a*a*a;	movl a, %eax mul %eax mul %eax mul %eax mov %eax, a

שאלה 3 – לולאות ומספרים:

בשאלה זו נשתמש במספרים חסרי סימן (unsigned).
בנוסף, נניח כי הוגדר משתנה $n > 0$ שגודלו 16 ביט ושכל ה-General Purpose Registers מכילים 0 בתחילת התוכנית (הכוונה היא לרגיסטרים שמשתמשים בהם לחישובים ולא לרגיסטרים מיוחדים כמו rip או rflags)
קורנליוס האיום כתב את קטע קוד הבא:

```
_start:
    xor %ax, %ax
    mov $1, %bx
    mov (n), %cx

.L1:
    mov %bx, %r9w
    imul %bx, %r9w
    imul %bx, %r9w
    add %r9w, %ax
    inc %bx
    dec %cx
    test %cx, %cx
    jne .L1
END:
```

1. נתון שבתחילת התוכנית $n = 10$ (בעשרוני).
מה יהיה ערך רגיסטר **ax** בסיום קטע התוכנית (בעת ההגעה לתוויית END)? כתבו את התשובה גם בבסיס דצימלי וגם בהקסדצימלי (כתבו את כל הבתים שלו ב-hexa)?

dec: 3025, hex: 0x0BD1

2. איזו נוסחה/ביטוי מתמטי מחשב קטע הקוד הנ"ל?

$$\sum_{i=1}^n i^3 = \left[\frac{n(n+1)}{2} \right]^2$$

3. יהודית שבאה לבקר את קורנליוס שמה לב שעבור $n = 55$ מוחזרת תשובה לא נכונה. מה הסיבה לכך? מהו המספר הגדול ביותר שניתן לשים ב-n בתחילת הריצה, ועדיין לקבל תשובה נכונה?

הגודל של **ax** הוא 2 בתים ולכן המספר המקסימלי שאפשר לשים בו הוא $2^{16} - 1 = 65535$.
ערך הנוסחא עבור $n = 55$ מביא ערך גדול מזה ולכן הוא יגרום ל-*overflow* ולא ישמר בצורה נכונה ב-**ax**. הערך המקסימלי עבורו נקבל את הערך המדויק הוא $n = 22$.

השאלה ממשיכה בעמוד הבא

4. סיוון, האויבת של יהודית, רצתה להראות שהיא הכי טובה. לכן הציגה את הקוד שלה לפתרון הנוסחה:

```
_start:
    xor %rax, %rax
    mov $1, %bx
    mov (n), %cx
```

```
.L1:
    mov %bx, %r9w
    imul %bx, %r9w
    imul %bx, %r9w
    add %r9d, %eax
    inc %bx
    dec %cx
    test %cx, %cx
    jne .L1
```

END:

ענו על סעיף 3 שוב, הפעם בהתייחס לקוד של סיוון.

אומנם סיוון משתמשת ב-*eax* לשמור את תוצאת הנוסחא אבל היא עדיין משתמשת ב-*r9w* כדי

לשמור את הערך הזמני של i^3 מהנוסחא לעיל אשר הוא גם 2 בתים ולכן כמו התשובה ל-3

יקבל *overflow* גם, עבור $n > 40$ ולכן המקסימלי יהיה $n = 40$.

5. השלימו את השורות הבאות, כך שיתקבל קוד חסר לולאות שיחזיר את ב-*rax* את התוצאה של הנוסחה מסעיף 2 בצורה נכונה לכל n חסר סימן בגודל 16 ביט. כמובן הניחו כי n מוגדר לכם מראש ב-section אחר ואין צורך להגדירו. ניתן להוסיף שורות, אך קוד עם יותר מ-5 פקודות יקבל ניקוד חלקי בלבד.

_start:

```
movzqw (n), %rax
leaq 1(%rax), %rbx
mul %rbx
shrq %rax
mul %rax
```

END: